

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

25 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Boico Victor, Bejenaru Iurie

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului Basarab Rodion și de către avocatul Zaharia Procopie în numele inculpatului Basarab Mihail, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Cimișlia din 03 noiembrie 2015 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2017, în cauza penală privindu-i pe

Basarab Rodion Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în r-nul xxxx, s. xxxx.

Basarab Mihail Xxxxxx, născut la xxxxx, originar din r-nul xxxxx, s. xxxx și domiciliat în or. xxxx, str. xxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 16.01.2014 – 03.11.2015 (prima instanță);
2. 01.12.2015 – 13.04.2016 (instanța de apel);
3. 02.08.2016 – 13.12.2016 (instanța de recurs ordinar);
4. 13.01.2017 – 16.10.2017 (instanța de apel);
5. 06.03.2018 – 25.06.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 03 noiembrie 2015:

1.1. Basarab Mihail, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 314 alin. (1), art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa în baza:

- art. 314 alin. (1) Cod penal, de 2 ani închisoare;

- art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, de 7 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de gestionare a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor pe termen de 3 ani;

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a fost stabilită lui Basarab Mihail pedeapsa definitivă sub formă de 8 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea

de dreptul de a ocupa anumite funcții de gestionare a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor pe termen de 3 ani.

Potrivit prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal la pedeapsa stabilită lui Basarab Mihail a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei numite prin sentința Judecătorei Cimișlia din 23.06.2014, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 8 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de gestionare a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor pe termen de 3 ani și amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 10000 lei, care se vor executa de sine stătător.

1.2. Basarab Rodion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. a), b), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 7 ani și 6 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de gestionare a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor pe termen de 3 ani;

Potrivit prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa stabilită lui Basarab Rodion a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei numite prin sentința Judecătorei Cimișlia din 11.07.2014, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 7 ani și 6 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de gestionare a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor pe un termen de 3 ani și amendă în mărime de 600 unități convenționale ce constituie 12000 lei, care se vor executa de sine stătător.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Basarab Rodion, în perioada de timp, sfârșitul lunii noiembrie 2011 - iulie 2012, urmărind scopul exploatarei prin muncă și servicii forțate a lui xxxxxx, folosindu-se de poziția vulnerabilă a acestuia, manifestată prin situația precară din punct de vedere a supraviețuirii sociale, prin înșelăciune, sub pretextul angajării la muncă plătită, l-a recrutat și l-a transportat pe xxxxx la stâna de ovine și capre, situată în extravilanul satului Topala, raionul Cimișlia. Basarab Rodion l-a adăpostit pe Xxxxxx la stâna din localitatea menționată, unde, l-a impus, contrar voinței sale, să presteze diferite lucrări, iar aproximativ după o săptămână de muncă, Basarab Rodion urmărind același scop al exploatarei prin muncă și servicii forțate a lui Xxxxxx, sub pretextul unor datorii neachitate de către Xxxxxx, care ar fi rezultat din pierderea caprelor primite pentru îngrijire, a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil, l-a silit să muncească, fără a-i achita salariul pentru munca prestată. Astfel, Basarab Rodion, creând pentru victimă datorii în mod nejustificat și știind că acesta nu le poate restitui, l-a impus la efectuarea muncii de îngrijire a oilor și caprelor și acordarea a altor servicii de îngrijire a teritoriului unde este amplasată stâna, fără a-l remunera pentru aceasta și i-a sechestrat și telefonul mobil de model „Nokia” cu costul de 1200 lei. Prin metodele menționate, Basarab Rodion l-a exploatat prin muncă și servicii forțate prestate în beneficiul său pe Xxxxxx, iar de fiecare dată

când Xxxxxx fugea de la stână, îl aducea silit înapoi la stână, unde acționând cu același scop - de exploatare prin muncă neplătită și servicii forțate prestate în folosul său, în continuare, invocându-i despre existența unei datorii care nu a fost stinsă, amenințându-l cu aplicarea violenței și aplicând violența, exprimată prin aplicarea loviturilor cu pumnii și picioarele și cu un cablu peste diferite regiuni ale corpului, închizându-l de mai multe ori într-un frigider de pe teritoriul stânei, l-a ținut în servitute pe Xxxxxx contrar voinței acestuia, l-a întreținut în condiții forțate de muncă neplătită și l-a obligat să presteze munca de îngrijire a ovinelor și caprelor și servicii de îngrijire a teritoriului unde este amplasată stâna.

Basarab Mihail, în luna ianuarie 2013, acționând împreună și de comun acord cu fratele său Basarab Rodion, urmărind scopul exploatării prin muncă și servicii forțate, s-a deplasat în s. xxxxx, raional xxxx, la domiciliul lui Chișleac Maria, unde locuia Xxxxxx și folosindu-se de poziția de vulnerabilitate a victimei, manifestată prin situația precară din punct de vedere a supraviețuirii sociale, prin înșelăciune, sub pretextul angajării la muncă în calitate de cioban la stână, unde va fi bine plătit, l-a recrutat pe Xxxxxx.

Ulterior, a doua zi, Basarab Rodion, acționând împreună și de comun acord cu fratele său Basarab Mihail, urmărind scopul exploatării prin muncă și servicii forțate, s-a deplasat în s. Selemet, raionul Cimișlia, la domiciliul lui Chișleac Maria, unde locuia Xxxxxx și folosindu-se de poziția de vulnerabilitate a victimei, manifestată prin situația precară din punct de vedere a supraviețuirii sociale, l-a transportat pe Xxxxxx la stâna de oi din extravilanul satului Topala, raionul Cimișlia.

Ulterior, Basarab Mihail și Basarab Rodion, acționând împreună și de comun acord, urmărind scopul exploatării prin muncă și servicii forțate, l-au adăpostit pe Xxxxxx în localul stânei de oi din extravilanul satului Topala, raionul Cimișlia, apoi prin amenințarea cu aplicarea și aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil, fără ai achita salariul cuvenit, contrar voinței sale l-au impus la muncă forțată până la începutul lunii iunie 2013, când Xxxxxx a reușit să evadeze și să se ascundă timp de aproximativ o săptămână.

Ulterior, la 17.06.2013, Basarab Mihail și Basarab Rodion, acționând împreună și de comun acord, urmărind scopul exploatării prin muncă și servicii forțate, s-au deplasat în s. xxxx, raionul xxxxx la domiciliul lui Chișleac Maria, unde locuia Xxxxxx și aplicând forța fizică, l-au urcat pe ultimul într-un automobil și l-au transportat forțat la stâna de oi din extravilanul s. Topala, raionul Cimișlia, unde prin aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viață și sănătatea persoanei, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil, fără a-i achita salariul cuvenit, contrar voinței sale l-au

impus la muncă forțată până la 27.06.2013, când a fost eliberat de către colaboratorii de poliție.

Basarab Mihail, fiind învinuit în cauza penală nr. 2013515093, pornită la 19 iunie 2013 de către organul de urmărire penală al SUP a Centrului de Combatere a Traficului de persoane al INI al IGP al MAI de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 al. (2) lit. b) Cod penal - trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea și adăpostirea unei persoane, în scop de exploatare prin muncă forțată, acțiuni săvârșite prin înșelăciune, abuz de poziția de vulnerabilitate a victimei, amenințare cu aplicarea și aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, care se afla spre examinare în fond în Judecătoria Cimișlia, dându-și seama și înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale criminale, având scopul determinării la depunerea declarațiilor mincinoase a părții vătămate Xxxxxx, la 10 ianuarie 2014 s-a deplasat în s. Selemet, raionul Cimișlia, unde în preajma unui magazin s-a întâlnit cu Xxxxxx căruia i-a promis că îi va oferi până la ședința de judecată suma de 2000 lei pentru a depune declarații mincinoase în favoarea sa în ședința de judecată și altă sumă de 2000 lei după darea declarațiilor în favoarea sa, astfel determinând pe partea vătămată Xxxxxx la depunerea declarațiilor mincinoase.

Basarab Mihail și Basarab Rodion, în luna februarie 2013, acționând împreună și de comun acord, urmărind scopul exploatării prin muncă și servicii forțate, s-au deplasat în s. xxxx, raionul xxxx la domiciliul lui Xxxxxxx și folosindu-se de poziția de vulnerabilitate a victimei, manifestată prin situația precară din punct de vedere a supraviețuirii sociale și prin starea sănătății, fiind bolnav cu diagnoza retardare mentală moderată, prin înșelăciune, sub pretextul angajării la un loc de muncă bine plătit, l-au recrutat pe Xxxxxxx, apoi l-au transportat la stâna de oi din extravilanul satului Topala, raionul Cimișlia.

Ulterior, Basarab Mihail și Basarab Rodion, acționând împreună și de comun acord, urmărind scopul exploatării prin muncă și servicii forțate, l-au adăpostit pe Xxxxxx în localul stânei de oi din extravilanul satului Topala, raionul Cimișlia, apoi prin amenințarea cu aplicarea și aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, în scopul înotarcerii unei datorii a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil, fără a-i achita salariul cuvenit, contrar voinței sale l-au impus la muncă forțată până la începutul lunii iunie 2013, când Xxxxxx a reușit să evadeze.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Basarab Mihail în baza art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, după indicii calificativi – recrutarea, transportarea, adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scop de exploatare prin muncă sau servicii forțate, săvârșită prin înșelăciune și abuz de vulnerabilitate, amenințare cu aplicarea și aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, inclusiv prin răpire, în scopul

înțoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil, asupra a două persoane, de două persoane.

De asemenea, acțiunile inculpatului Basarab Mihail pe episodul din 10 ianuarie 2014, au fost calificate de prima instanță în baza art. 314 Cod penal, ca determinarea părții vătămate la depunerea de declarații mincinoase prin promisiunea de oferire de bunuri.

Totodată, prima instanță a calificat acțiunile inculpatului Basarab Rodion în baza art. 165 alin. (2) lit. a), b), d) Cod penal, după indicii calificativi – recrutarea, transportarea, adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scop de exploatare prin muncă sau servicii forțate, săvârșită prin înșelăciune și abuz de vulnerabilitate, amenințare cu aplicarea și aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, inclusiv prin răpire, prin servitute, în scopul înțoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil, de către o persoană care anterior a săvârșit o faptă prevăzută la alin. (1), asupra a două persoane, de două persoane.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Avocatul Curtev Alexandr în numele inculpatului Basarab Rodion și în numele inculpatului Basarab Mihail, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpaților.

În argumentarea apelurilor a invocat aceleași motive și anume:

- în cadrul cercetării judecătorești de către acuzatorul de stat nu au fost prezentate probe suficiente pentru a demonstra vinovăția lui Basarab Rodion și Basarab Mihail în comiterea infracțiunilor, iar prima instanță a adoptat o sentință bazată numai pe presupuneri;

- partea acuzării nu a prezentat careva probe prin care se demonstrează faptul că acțiunile inculpaților întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 165 Cod penal, deoarece lui Xxxxxx, Xxxxxx și Xxxxxx, înainte de a fi angajați, le-au fost explicate condițiile de muncă, ei au convenit asupra salariului ce i se cuvine pentru munca prestată, ce a fost respectat de inculpați și acceptat de părțile vătămate, care au declarat că s-au deplasat cu automobilul fraților Basarab, deoarece locul de muncă se afla în altă localitate la o distanță de 70 metri de satul Topala, r-nul Cimișlia. Părțile vătămate aveau posibilitate reală de a comunica despre încălcarea drepturilor lor, personal sau prin telefoane mobile, cu atât mai mult că pe teritoriul stânei veneau și alte persoane și anume colaboratori ai poliției, inspecției muncii, ceea ce a comunicat martorul Roșca Vasile și alți martori audiați în instanță, care au declarat că nu a văzut la părți vătămate careva leziuni corporale, nu au auzit ca Basarab Rodion să amenințe pe cineva cu răfuială fizică, iar potrivit proceselor verbale ale Inspecției muncii Cimișlia întocmite în urma controalelor la stâna ce aparține fraților Basarab, s-a constatat că angajatorul nu informează în scris

salariații despre părțile componente ale salariului, ceea ce confirmă faptul că părțile vătămate au fost remunerate pentru munca prestată;

- inculpatul Basarab Rodion la locul de trai se caracterizează pozitiv, potrivit caracteristicii eliberate de Primăria s. Topala la 05.10.2015, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, are loc permanent de trai și de muncă, la întreținere un copil minor, iar inculpatul Basarab Mihail la locul de trai se caracterizează pozitiv, potrivit caracteristicii eliberate de Primăria s. Topala la 05.10.2015, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru;

3.2. Avocatul Zaharia Procopie în numele inculpaților Basarab Rodion și Basarab Mihail, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui Basarab Rodion și Basarab Mihail.

În argumentarea apelului declarat, avocatul Zaharia Procopie a invocat că:

- instanța de judecată a considerat că inculpatul Basarab Mihail a comis infracțiunea prevăzută de art. 314 alin. (1) Cod penal, adică determinarea părții vătămate Xxxxxx la depunerea de declarații mincinoase prin promisiune de oferire de bunuri, deși faptul dat nu și-a găsit confirmare direct în cadrul ședinței de judecată, reieșind din materialul probator al cauzei, și conținutul declarațiilor părții vătămate Xxxxxx, a martorului Roșca Vasile și Pușnei Ion date în cadrul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești, acestea sunt contradictorii, iar instanța de judecată urma să dea aprecierea cuvenită tuturor circumstanțelor cauzei, a motivării asupra faptului admiterii unor probe și respingerii altora, prin prisma respectării principiilor contradictorialității în procesul penal și a liberei aprecieri a probelor, astfel persoanei acuzate urmând a-i fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale;

- nici o probă examinată în cadrul ședinței de judecată nu indică direct asupra faptului că Basarab Mihail împreună cu Basarab Rodion au comis traficul lui Xxxxxx și Xxxxxx, și că Basarab Rodion a comis traficul lui Xxxxxx în perioada noiembrie 2011-iulie 2012;

- partea vătămată Xxxxxx a menționat, că el benevol a mers să lucreze la Basarab Mihail, iar despre faptul, că acesta are nevoie de lucrători i-a menționat Roșca Vasile, el benevol s-a înțeles cu Basarab Mihail să-i achite salariul de 1500 lei pe lună, acest fapt a fost confirmat și de fratele lui Xxxxxx, Pușnei Ion;

- instanța de judecată urma să dea apreciere corectă în continuare veridicității mențiunilor lui Xxxxxx și Xxxxxx asupra faptului maltratării acestora de către frații Basarab, de ce nu s-au adresat organelor de urmărire penală pe faptul dat, nu au fost supuși expertizării medico-legale privind constatarea gradului cărorva leziuni corporale. Fără nici o apreciere din partea instanței de judecată a fost lăsată plângerea depusă prin intermediul lui Roșca Vasile din numele lui Xxxxxx, nefiind prezentă o careva semnătură de preîntâmpinare din partea acestuia (f.d. 4, vol. I);

- potrivit celor relatate de participanții la proces, părțile vătămate aveau posibilitate reală de a pleca de la stâna fraților Basarab;

- în cadrul examinării cauzei s-au constatat vădite contradicții în declarațiile martorilor date în cadrul ședinței de judecată, cu cele din cadrul urmăririi penale și anume Roșca Vasile, Chirilescu Angela, Iacoban Mariana, Storojov Vasile, care de fapt în marea majoritate confirmă că fiind angajați la frații Basarab, la stâna de oi, nu au fost maltratați ei sau altcineva, nu erau ținuti forțat pentru a munci, fiind angajați ca ciobani, li se procurau produse alimentare pentru a-și prepara hrană, aveau condiții unde să doarmă, și că Xxxxxx avea telefon mobil pentru contactare, aveau posibilitate reală de a se deplasa la magazine în sat după produse alimentare sau vin;

- urmau a fi apreciate critic declarațiile martorilor Pușnei Ion, fratele lui Xxxxxx și a martorilor Chișleac Maria, Codreanu Nina, Ninicu Nicolae, deoarece acestea sunt rude între ei, frați, verișori, nepoți ale părților vătămate;

- declarațiile martorului Răcilă Ion nu au fost apreciate obiectiv, acesta a confirmat instanței, că vița de vie a fost păscută de caprele ce aparțin fraților Basarab, și a aflat de la lucrătorii stânei, că responsabil în acea zi de pășterea acestora a fost Xxxxxx, care i-a recunoscut faptul dat, urmând astfel să-i fie restituit prejudiciul produs, Xxxxxx menționând că nu dispune de surse financiare pentru a recupera prejudiciul, dar a semnat pe recipisa privind restituirea a câte 1000 de lei pe lună în sumă totală de 3000 lei prejudiciul cauzat.

3.3. Inculpatul Basarab Rodion, care a solicitat casarea sentinței, deoarece se consideră nevinovat. Careva motive în argumentarea apelului nu a prezentat.

3.4. Avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului Basarab Rodion a depus apel suplimentar, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În argumentarea apelului declarat a invocat că:

- la 27.06.2013 (f.d. 42), inculpatul a fost pus sub bănuială în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, iar la 28.06.2013 a fost pus sub învinuirea pe același articol;

- instanța urma să țină cont de prevederile art. 113 Cod penal, potrivit cărora stipulările din rechizitoriu să fie raportate la circumstanțele incriminate în speță. Rechizitoriu de învinuire este pe alin. 2 lit. b), iar învinuirea adusă în baza ordonanței în alin. 2 lit. d) constituie o încălcare a art. 6 p. 1 CEDO;

- organul de urmărire penală și instanța de judecată au admis încălcarea prevederilor art. 281 Cod de procedură penală, deoarece au înaintat o învinuire neclară, neconcretă și declarativă, fapt ce contravine și prevederilor art. 7 Cod de procedură penală;

- din interpretarea dispozițiilor art. 165 Cod penal, rezultă că infracțiunea este realizată prin întrunirea cel puțin a 5 categorii de acțiuni: recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea unei persoane. Acțiunile trebuie să fie comise în scop de exploatare comercială, prin muncă sau servicii forțate în sclavie etc. Poate fi incriminată infracțiunea numai dacă a existat intenția directă, fapt care nu a fost probat de acuzare și care nu s-a confirmat prin declarațiile martorilor, or cele relatate de părțile vătămate pot fi încadrate numai în raporturi de muncă civile, sau în cel mai rău caz în art. 168 Cod penal (munca forțată), mai mult ca atât, declarațiile date de ultimii sunt contradictorii, fapt demonstrat prin procesele-verbale de confruntare și urmează a fi criticate și sub aspectul neelucidării contradicțiilor dintre declarațiile martorilor și părților vătămate;

- un litigiu de muncă a fost transformat vădit intenționat în infracțiune, analizând toate probele în ansamblu s-a constatat încălcarea și art. 10 din Codul muncii - nu a fost respectată obligația să asigure salariaților condițiile de muncă corespunzătoare cerințelor de protecție și igienă a muncii. Pentru aceste abateri, atât IF cât și IM stabilesc sancțiuni angajatorului și nicidecum nu este rolul sau sarcina OUP de a interveni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2016 au fost respinse apelurile declarate, ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că declarațiile inculpaților Basarab Rodion și Basarab Mihail precum că nu au comis fapte infracționale, nu corespund adevărului, sunt mincinoase și sunt făcute în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru faptele comise, deoarece se combat de întreaga sistemă de probe analizate, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele.

Instanța de apel a considerat că, prima instanță a analizat obiectiv cumulum de probe, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului Basarab Rodion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. a), b), d) Cod penal, și vinovăția inculpatului Basarab Mihail în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b), d), art. 314 alin. (1) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a conchis că argumentele invocate în cererile de apel depuse de apărători în numele inculpaților, precum că, sentința primei instanțe este ilegală, cu caracter formal, cu aprecierea unilaterală a probelor, bazată pe presupuneri, se combat prin însuși conținutul sentinței care corespunde prevederilor art. 389 Cod de procedură penală și cuprinde analiza în parte și în cumul a probelor cercetate în ședința de judecată, fiind argumentată și încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților.

Cu referire la pedeapsă, instanța de apel a atestat că prima instanță la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate

cu prevederile art. 7, 75, 61 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celor vinovați, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către:

5.1. Avocatul Zaharia Procopie în numele inculpatului Basarab Mihail, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui Basarab Mihail, pe motiv că faptele acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii.

În motivarea recursului a indicat aceleași motive ca și în apel descrise la pct. 3.2 din prezenta decizie, suplimentar invocând că prin învinuirea adusă de către organul de urmărire penală, cât și prin concluziile constatate de către prima instanță menținute de către instanța de apel în privința calificării acțiunilor lui Basarab Mihail o consideră absolut una pripită, incorectă, bazată pe presupuneri, or, nici un martor audiat, a căror declarații au stat la baza învinuirii aduse lui Basarab Mihail și nici o altă probă administrată în cadrul dosarului menționat nu a demonstrat direct vinovăția inculpatului. La caz, instanța de apel urma să dea o apreciere adecvată a obiectului juridic nemijlocit, a laturii obiective și subiective, dacă fapta a fost comisă de inculpat sau nu, dacă fapta acestuia întrunește componentele de infracțiune, a fost sau nu dovedită vinovăția acestuia de cele incriminate pentru ca în final să fie constatată o concluzie corectă, de achitare.

5.2. Avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului Basarab Rodion, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și pronunțarea unei noi hotărâri, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului a invocat că:

- infracțiunea poate fi incriminată numai dacă a existat intenția directă, fapt care nu a fost probat de acuzare și contrar declarațiilor martorilor, care nu au fost apreciate ca probe nici de prima instanță, nici de instanța de apel;

- din interpretarea dispozițiilor art. 165 Cod penal rezultă că infracțiunea este realizată prin întrunirea cel puțin a 5 categorii de acțiuni: recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea unei persoane. Acțiunile trebuie să fie comise în scop de exploatare comercială, prin muncă sau servicii forțate în sclavie etc. Poate fi incriminată infracțiunea numai dacă a existat intenția directă, fapt care nu a fost probat de acuzare și care nu s-a confirmat prin declarațiile martorilor, or cele relatate de părțile vătămate pot fi încadrate numai în raporturi de muncă civile, sau în cel mai rău caz în art. 168 Cod penal (munca forțată), mai mult, declarațiile date de ultimii sunt contradictorii, fapt demonstrat prin procesele-verbale de confruntare

și urmează a fi criticate și sub aspectul neelucidării contradicțiilor dintre declarațiile martorilor și părților vătămate;

- instanța urmează să țină cont de prevederile art. 113 Cod penal, prin care este necesar ca stipulările din rechizitoriu să fie raportate la circumstanțele incriminate. În speță este un rechizitoriu de învinuire pe alin. (2) lit. b), iar învinuirea adusă în baza ordonanței în alin. (2) lit. d), ce este o încălcare a art. 6 p. 1 CEDO;

- organul de urmărire penală și instanța de judecată au admis încălcarea prevederilor art. 281 Cod de procedură penală, deoarece au înaintat o învinuire neclară, neconcretă și declarativă, fapt ce contravine și prevederilor art. 7 Cod de procedură penală.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2016, au fost admise recursurile ordinare declarate, casată total decizia instanței de apel din 13 aprilie 2016, și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs ordinar a constatat că instanța de apel și-a motivat soluția fără a face o analiză a tuturor probelor în ansamblu care dovedesc sau nu vinovăția inculpaților, fiind efectuată doar o apreciere vagă a acestora, cu ignorarea prevederile art. 100 alin. (4), 101 alin. (1) - (4) Cod de procedură penală, care indică că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

În același sens, instanța de recurs ordinar a menționat că instanța de apel deși a descris declarațiile martorilor audiați în instanța de fond, nu a intrat în esența lor, fără a concretiza unele aspecte de fapt care rezultă din acestea.

Instanța de recurs a mai reținut că pe episoadele de trafic de ființe umane, în învinuirea înaintată inculpaților în baza acestui articol, se regăsește și norma art. 168 Cod penal (red.1961), iar o învinuire neclară, neconcretă și declarativă contravine prevederilor art. 7 Cod de procedură penală.

De asemenea, referindu-se la norma citată, alta de cât cea în baza căreia au fost recunoscuți vinovați inculpații, instanța de recurs a atestat că la încadrarea menționată s-a referit și avocatul Pascal Veronica în apelul său, însă instanța de apel a omis să se expună asupra acestui motiv, ca de alt fel ignorând și afirmațiile apelanților referitor la actul de control al Inspecției muncii nr.131 din 06.08.2013 potrivit căreia s-a stabilit că: „... *persoanele sunt angajate fără contract de muncă nu se duce tabelarea orelor de muncă, are loc achitarea salariului însă cu încălcarea prevederilor art.142 Codul muncii...*”.

Tot la acest capitol, instanța de recurs ordinar a notat că prima instanță deși descrie în sentință conținutul acțiunilor principale și celor adiacente din cadrul infracțiunii specificate la alin. (1) art. 165 Cod penal, cât și a scopului special, însă

nu le adaptează pe toate la condițiile din speță, fiind doar o încercare în acest sens, instanța nu a intrat în esența acestor acțiuni, având o idee preconcepțată de a fi adaptate speței date, idee preluată și de către instanța de apel, or apelul constituie o continuare a judecării fondului cauzei, legea prevede posibilitatea ca instanța să dea o nouă apreciere probelor administrate în fața primei instanțe. Efectul devolutiv nu promovează o reeditare de către instanța de apel a judecării care a avut loc în prima instanță, ci o nouă judecată, cu caracter autonom, care are ca obiect reexaminarea acelor dispoziții din hotărâre, care au fost greșit soluționate.

Cât privește recrutarea, instanța de recurs ordinar a conchis că părțile vătămate în speță au fost angajate (sinonim al recrutării) la muncă, în calitate de ciobani, nu prin înșelăciune, violență, amenințarea cu violență etc. Chiar dacă ulterior inculpații au recurs la asemenea procedee, ele nu vor fi în legătură cauzală cu angajarea (recrutarea), prin urmare va lipsi intenția unică complexă, caracteristică unei infracțiuni complexe. Transportarea părților vătămate la locul de muncă a fost liberă, dependentă de conduita acestora, iar adăpostirea lor într-un loc ferit pentru a nu fi descoperiți de către reprezentanții organelor de stat sau de terțe persoane care ar putea denunța traficul, la caz nu s-a constatat, iar instanțele de fond au atribuit această acțiune inculpaților.

Referitor la învinuirea înaintată inculpatului Basarab Mihail în baza art. 314 Cod penal, instanța de recurs ordinar, lecturând declarațiile părții vătămate Xxxxxx (f.d.169-173, vol. V), a martorilor Roșca Valeriu (f.d.196-200, vol. V) și Roșca Vasile (f.d. 2-4, vol. V) și declarațiile date de către aceștia în cadrul urmăririi penale, a evidențiat divergențe, nefiind clar pentru ce Basarab Mihail i-a propus suma de 4000 lei lui Xxxxxx, când ultimul, potrivit declarațiilor date în prima instanță, a estimat suma de 4000 lei pentru lucrul efectuat timp de 4 luni la stână.

Astfel, instanța de recurs ordinar a concluzionat că instanța de apel urma să-și expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și menționate în cererile de apel, în baza evaluării proprii, juste, a probelor administrate în cadrul urmăririi penale, a celor readministrare în condiții de oralitate, nemijlocire și contradictorialitate la etapa cercetării judecătorești și a celor administrate, cu respectarea dreptului la apărare al părților la această fază procesuală, și ca urmare să rețină corect starea de fapt, vinovăția sau nevinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptelor acestuia, iar erorile procesuale admise de către instanța de apel cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2017, au fost admise apelurile declarate, casată parțial sentința în partea aplicării prevederilor art. 85 Cod penal, în privința inculpaților Basarab Mihail și Basarab Rodion, și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, cu excluderea din sentință a prevederilor art. 85 Cod penal.

Astfel, s-a decis ca Basarab Mihail recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 314 alin. (1) Cod penal, să-i fie aplicată pedeapsa de 2 ani închisoare și în baza art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, pedeapsa de 7 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de gestionare a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor pe un termen de 3 ani, și că urmează să-și execute pedeapsa definitivă, stabilită în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, de 8 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de gestionare a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor pe un termen de 3 ani.

De asemenea, s-a decis ca Basarab Rodion recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. a), b), d) Cod penal, urmează să-și execute pedeapsa stabilită de 7 ani 6 luni închisoare, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de gestionare a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor pe un termen de 3 ani.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute fără modificări.

7.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel rejudecând cauza a constatat că deși inculpații nu și-au recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor imputate, aceasta se confirmă prin probele cercetate în cadrul ședinței primei instanțe, verificate prin citire în instanța de apel, și anume:

- declarațiile părții vătămate Xxxxxx (f.d. 32-33, 169-173, vol. V);

Instanța de apel a reținut că declarațiile date de partea vătămată Xxxxxx sunt concludente și pertinente, corespund celor date la urmărirea penală, inclusiv și în cadrul confruntării cu inculpații, fiind neschimbate, date sub jurământ, careva temei de a nu le crede, lipsește, prima instanță întemeiat le-a pus la baza sentinței de condamnare, iar argumentele apărării și declarațiile inculpaților nu corespund realității, având scopul de a se eschiva de răspundere penală.

Astfel, s-a mai notat că din procesele-verbale de confruntare efectuate între partea vătămată Xxxxxx și inculpații Basarab Mihail și Basarab Rodion întocmite la 09.07.2013 și la 11.07.2013, rezultă, că ambii și-au susținut declarațiile date anterior (f.d. 155-166 vol. I).

Totodată, s-a indicat că se confirmă situația de vulnerabilitate a părții vătămate, prin informația parvenită de la Primăria s. Selemet, raionul Cimișlia cu privire la evaluarea stării sociale a părții vătămate Xxxxxx (f.d. 17-18, vol. I).

- declarațiile martorului Pușnei Ion (f.d. 35-36, vol. V);

Instanța de apel a precizat că declarațiile martorului Pușnei Ion sunt neschimbate, date sub jurământ, fiind preîntâmpinat de răspundere penală pentru darea declarațiilor false, care corespund celor date la urmărirea penală și în procesul confruntării, procesul-verbal de confruntare efectuată între martorul Pușnei Ion și Basarab Rodion din 18.07.2013 (f. d. 167-169, vol. I), potrivit căruia și-a menținut

declarațiile și a declarat că după ce fratele Xxxxxx a fugit de la stână, frații Basarab au venit la el acasă, în ogradă, l-au apucat pe fratele Xxxxxx de gât și de picioare și cu forța l-au urcat în mașină. Fratele plângea și nu dorea să plece cu ei. În același sens, instanța de apel a indicat că le consideră veridice, corespund circumstanțelor stabilite și confirmă vinovăția inculpaților.

Argumentele apărării precum, că există divergențe în declarațiile martorului Pușnei Ion date la urmărirea penală și în prima instanță, sunt lipsite de suport, or, acestea nu sunt contradictorii, iar la nenumăratele întrebări, ale apărării, martorul a confirmat că susține declarațiile date la urmărirea penală, și a declarat, că a povestit la poliție tot cum s-a întâmplat, cum a declarat și în prima instanță.

- prin declarațiile părții vătămate Xxxxxx (f.d. 50, vol. V);
- declarațiile succesorului părții vătămate Xxxxxx, Căpățînă Ion (f.d.130, vol. I);

Astfel, instanța de apel a specificat că declarațiile date corespund celor constatate, cu circumstanțele cauzei, confirmând vinovăția inculpaților anume de comiterea traficului de ființe umane comis în privința fratelui său Xxxxxxx, care a decedat.

- declarațiile părții vătămate Xxxxxx (f.d. 181-184, vol. V);
- declarațiile martorului Chișleac Maria (f.d. 38-39, vol. V);

Aceste declarații instanța de apel le-a considerat veridice, ce corespund realității, fiind confirmate și prin alte probe, sunt concludente, neschimbate pe tot parcursul urmăririi penale, inclusiv și în procesul de confruntare efectuată între martorul Chișleac Maria și inculpații Basarab Mihail și Basarab Rodion din 18.07.2013, în procesul căruia ambii și-au susținut declarațiile date anterior (f.d. 170-173, vol. I).

- declarațiile martorului Chirilescu Angela (f.d. 40-41, 223-224, vol. V), care fiind audiată suplimentar în cadrul primei instanțe, în rezultatul divergențelor apărute, după citerea de către procuror al declarațiilor date de către martor la urmărirea penală (f.d. 33-34, vol. I), ultima le-a confirmat și a declarat, că ceea ce este scris în procesul verbal este corect (f.d. 224, vol. V).

- declarațiile martorilor Roșca Vasile (f.d.42-43, vol. V), Răcilă Ion (f.d. 44-45, vol. V), Iacoban Mariana (f.d. 46, 219-222, vol. V), Carpenco Tatiana (f.d. 51, vol. V), Codreanu Nina (f.d. 52, vol. V), Ninica Nicolae (f.d. 185-186, vol. V), Storojov Vasile (f.d. 187-188, vol. V), Roșca Valerii (f.d. 197-198, vol. V), Gherman Mihail (f.d. 226, vol. V), Gherman Gheorghe (f.d. 228-229, vol. V);

- plângerea lui Xxxxxx nr. 25 din 11.01.2014, conform căreia, Xxxxxx a solicitat organelor de drept să ia măsurile convenite cu Basarab Mihail, care la data de 10.01.2014, între ora 16:00 - 17:00, prin intermediul lui Roșca Vasile i-a propus suma de 2000 lei până, și suma de 2000 lei după ședințele de judecată pentru a depune declarații mincinoase în favoarea sa (f.d. 4, vol. IV);

- plângerea lui Xxxxxx nr. 50 din 22.01.2014 (f.d. 4, vol. III);
- nota informativă parvenită de la DASPF Cimișlia și ancheta socială din 10.02.2014 în privința lui Xxxxxx (f.d. 14-17, vol. III);
- ancheta socială a lui Xxxxxx, prin care se adeverește faptul că Xxxxxx face parte din familie social vulnerabilă și este invalid de gradul II din copilărie (f.d.44-49, vol. III);
- raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 623a - 2013 a lui Xxxxxx, conform căruia se indică că acesta are „*retardare mentală moderată*” și el poate corect recepționa evenimentele ce au loc cu el, putea percepe acțiunile asupra sa și poate reda aceste evenimente, și în momentul exploatării nu putea să opună rezistență (f.d. 67-80, vol. III);
- adresarea la telefonul poliției - 902 de la Căpățînă Ion, referitor la faptul că la data de 16.08.2013 aproximativ la ora 20:00 - 21:00 a fost amenințat de către frații Basarab Rodion și Mihail cu răfuiala fizică, pentru că a depus plângere în privința lor referitor la faptul că ei nu s-au achitat cu fratele lui Xxxxxx (f.d. 75-80, vol. III);
- declarațiile de la urmărirea penală a părții vătămate Xxxxxx (f.d. 30-32, vol. I), Xxxxxx (f.d. 153-154, vol. I), a martorilor Chirilescu Angela (f.d. 34, vol. I), Roșca Vasile (f.d. 35-36, vol. I);
- procesul-verbal de confruntare efectuată între Xxxxxx și Basarab Rodion din 11.07.2013, în cadrul căruia ambii și-au susținut declarațiile date anterior (f.d. 161-166, vol. I);
- procesul-verbal de confruntare efectuată între Chișleac Maria și Basarab Mihail din 18.07.2013 (f. d. 170-171 vol. I), conform căruia martorul și-a menținut declarațiile și a confirmat că a văzut în iunie 2013 cum 2 persoane, unul dintre care era Basarab Rodion, l-au apucat pe Xxxxxx de gât și de picioare și îl duceau spre automobilul lor, ultimul cerea să-i dea pace;
- procesul-verbal de confruntare efectuată între Chișleac Maria și Basarab Rodion din 18.07.2013 (f.d. 171-173, vol. I) conform căruia martorul și-a menținut declarațiile și a confirmat că anume Basarab Rodion este unul din cele 2 persoane care l-a dus cu forța pe Xxxxxx în automobil în iunie 2013, ținându-l de gât și picioare. Totodată inculpatul Basarab Rodion a obiectat și a declarat că n-o cunoaște pe martorul Chișleac Maria;
- declarațiile părții vătămate Xxxxxx (f.d. 153-154, vol. I) Potrivit cărora a declarat, că frații Basarab au venit la el acasă și i-au propus de lucru în calitate de cioban cu salariul de 1000 lei pe lună, plus mâncarea, cazarea, el fiind în situația materială grea a acceptat propunerea, ei l-au luat cu automobilul lor și l-au dus la stână. Pentru lucrul efectuat n-a primit nici un ban, inventându-i datorie, împreună cu el a lucrat și Xxxxxx, Roșca Vasile. Frații Basarab îl băteau, nu-i permiteau să plece, îl băteau și pe Xxxxxx;

- prin procesul-verbal de confruntare efectuată între Xxxxxx și Basarab Mihail din 09.07.2013, (f.d. 155-166, vol. I), potrivit cărora Xxxxxx își menține declarațiile precum că, Mihail i-a propus să lucreze la el și el nu a acceptat, apoi a acceptat, salariu n-a primit, însă i-a procurat țigări, zahăr și cafea, era bătut și vroia să fugă. Apoi Mihail și Rodion au intrat în grădină și l-au luat cu automobilul la stână, cu forța, de mâini și picioare, contra dorinței sale.

Astfel, instanța de apel a conchis că cumulul de probe pertinente și concludente prezentate în sprijinul învinuirii și enumerate mai sus dovedesc în întregime vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor incriminate, careva temei de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu se atestă, deoarece ele au fost obținute cu respectarea normelor de procedură penală și în ansamblu racordate între ele, pe deplin dovedesc vinovăția acestuia în fapta imputată, or, declarațiile martorilor și a părților vătămate corespund circumstanțelor stabilite, confirmă cu certitudine vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunilor imputate, iar unele mici divergențe apărute în cadrul examinării cauzei în prima instanță, au fost înlăturate prin citirea declarațiilor date la urmărirea penală a părților vătămate și a martorilor, care în rezultat le-au confirmat pe cele date la urmărirea penală, după cum s-a menționat mai sus.

Totodată, instanța de apel a mai menționat că este solidară cu poziția primei instanțe, precum că s-a stabilit cu certitudine că părțile vătămate au fost recrutate, transportate, adăpostite de inculpați la stâna de ovine și capre ce le aparține acestora, în scopul exploatării prin muncă și prestarea serviciilor forțate și anume prin înșelăciune, sub pretextul oferirii unui loc de muncă decent, plătit, abuzându-se de poziția de vulnerabilitate a acestora, care erau într-o situația materială precară și starea sănătății, astfel fiind selectată anume persoana care are o situație precară din punct de vedere a supraviețuirii sociale, aceștia nefiind angajați în câmpul muncii, fiind lipsit de resurse sociale, fiind din familie cu situație materială dificilă, Xxxxxx, nu dispune de locuință, locuind la fratele său, venitul familiei revenind din angajarea ocazională la oamenii din sat (f.d. 17, vol. I), iar Xxxxxx fiind vulnerabil și din cauza bolii mentale, cu diagnoza -retardare mintală moderată (f.d. 44-49, vol. II), fapt confirmat și prin raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr.623a - 2013 a lui Xxxxxx, conform căruia se indică că acesta are „*retardare mentală moderată*” și el poate corect recepționa evenimentele ce au loc cu el, putea percepe acțiunile asupra sa și poate reda aceste evenimente și în momentul exploatării nu putea să opună rezistență (f.d. 67-80, vol. II).

În acest sens, instanța de apel a mai indicat că starea de vulnerabilitate a părților vătămate, precum și faptul că inculpații cunoșteau despre aceasta, a fost probată în ședința de judecată prin declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată. Inclusiv, părțile vătămate au indicat expres că inculpații i-au asigurat că

vor fi angajați în câmpul muncii, vor fi asigurați cu hrană și adăpost și vor avea un venit stabil.

Totodată, s-a reținut că succesorul părții vătămate Căpățînă Ion a confirmat că inculpații i-au propus fratelui său Xxxxxx de a munci la stâna ce le aparține, cu un salariu de 1300 lei lunar. Xxxxxx i-a povestit că la stână a fost bătut și avea frică față de inculpați și salariul nu i-a fost achitat integral, din care cauză deseori fugea de la stână.

Partea vătămată Xxxxxx a comunicat că Basarab Rodion i-a propus de a munci la stână cu un salariu de 800 lei lunar. Plecând la stână a muncit 2-3 luni și în acest timp a fost maltratat, fără a i se achita salariul, fiind învinuit de dispariția a 13 capete de animale, astfel i s-a stabilit o datorie, pe care ultimul nu avea posibilitatea s-o achite, acesta fiind închis timp de 2 zile într-un frigider de pe teritoriul stânei, fiind ținut în servitute până la achitarea datoriei, a fost amenințat cu răfuiala fizică și aplicând forța fizică, pentru a-l ține în dependență în scopul exploatării prin muncă.

În continuare, instanța de apel a atestat că inculpații, au transportat victimele, abuzând de poziția de vulnerabilitate a acestora, în conștiința făptuitorilor trebuia să se reflecte că ei realizează nu o transportare oarecare a persoanei, dar că această transportare este o expresie a infracțiunii de trafic de ființe umane, deoarece persoana transportată nu este liberă în conduita sa, ea este nevoită să se conformeze voinței făptuitorului, fiind vulnerabilă, iar făptuitorul cunoaște că victima este vulnerabilă, profită de vulnerabilitatea victimei și dorește să abuzeze de respectiva poziție a victimei, pentru a putea realiza transportarea acesteia.

Instanța de apel a mai reținut că în ipoteza traficului de ființe umane, înșelăciunea se referă la promisiuni, în acest sens, victima este indusă în eroare sau îi este menținută eroarea că va presta o muncă decentă, plătită, în condiții de legalitate. Însă, în realitate, făptuitorul nu are o asemenea intenție. În acest context, instanța de apel a notat că părțile vătămate confirmă că inculpații le-au propus un loc de muncă plătit și în condiții bune, însă în realitate părțile vătămate nu au fost remunerate, cu excepția lui Xxxxxx care a fost parțial remunerat, în timpul muncii fiind agresați fizic și amenințați cu aplicarea forței fizice pentru a-i exploata prin muncă.

Totodată, ce ține de argumentele apărării precum, că pe toate episoadele învinuirii este prezent consimțământul părților vătămate, care benevol au acceptat, să presteze munca de ciobani la stâna de ovine, instanța de apel a invocat că nu pot fi luate în considerare și nu înlătură răspunderea penală a inculpaților, menționând că în speță s-a stabilit, că consimțământul victimelor în cazul dat a fost viciat, nefiind liber, or, consimțământul liber poate fi exprimat numai în situația în care persoana nu este influențată prin abuz de poziția de vulnerabilitate. Chiar dacă

victima și-a exprimat consimțământul de a fi exploatată aceasta este irelevant, întrucât făptuitorul a recurs la unul din factorii de viciere a consimțământului.

Mai mult, instanța de apel a notat că în ședință s-a constatat că Xxxxxx a fost lipsit de libertate pe o perioadă de timp, fiind închis într-un frigider de pe teritoriul stânei în legătură cu datoria pe care i-a stabilit-o Basarab Rodion, astfel se confirmă exploatarea prin servitute. După evadarea părților vătămate Xxxxxx și Xxxxxx, inculpații, din nou, urmărind scopul exploatării prin muncă, ținând cont de poziția de vulnerabilitate a acestora, i-au răpit de la locul de trai și i-au transportat la stâna de ovine, unde au fost exploatați prin muncă.

În continuare, instanța de apel a respins argumentele apărării precum că în acțiunile inculpaților poate fi prezentă doar componenta infracțiunii prevăzute de art.168 Cod penal, iar prima instanță nu și-a argumentat soluția în acest sens, menționând că art. 168 Cod penal prevede răspundere penală pentru munca forțată, fără a fi prezente elementele constitutive ale traficului de ființe umane prezente la caz, adică când persoanele sunt în relații de muncă fără a fi prezente elementele de trafic (abuz de poziție de vulnerabilitate, recrutare, transportare, adăpostire, prin înșelăciune, inclusiv prin răpire).

La același capitol, s-a notat că art. 168 Cod penal poate fi aplicat de unul singur, dacă, în prealabil, nu a fost săvârșită nici una dintre infracțiunile prevăzute la art. 165 Cod penal, circumstanțe ce la caz nu se regăsesc, ci dimpotrivă se dovedește cu certitudine comiterea de către inculpați anume a traficului de ființe umane cu semnele calificative incriminate în învinuirea modificată în sensul agravării în cadrul examinării cauzei în fond după conexarea a cauzelor penale în privința inculpaților (f.d. 46-48, vol. IV).

Instanța de apel a conchis că s-a dovedit cu certitudine că părțile vătămate Xxxxxx, Nenicu Ion și Xxxxxx, au fost recrutați, transportați, prin abuz de vulnerabilitate, înșelăciune (promițându-le achitarea salariului, acordarea spațiului locativ pentru trai decent, ulterior, sub diferite pretexte, inventate, nu le-a achitat careva sume bănești), în scop de exploatare prin muncă forțată, ulterior, după ce partea vătămată a fugit, inculpații s-au deplasat la el acasă și cu forța l-au îmbarcat în automobil și l-au dus la stână, acțiuni ce nu pot fi încadrate în baza art. 168 Cod penal, ci confirmă că aceștia au comis infracțiunea prevăzută de art. 165 Cod penal, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate Xxxxxx și a martorilor Pușnei Ion și Chișleac Maria, care au confirmat că au văzut cum frații Basarab l-au apucat pe Xxxxxx de gât și picioare și l-au dus spre automobil, ultimul cerând a fi lăsat în pace, declarații ce au fost confirmate și în procesul verbal de confruntare.

La fel, instanța de apel a reținut că sintagma „*cu sau fără consimțământul acesteia*”, utilizată în dispoziția de la alin. (1) art. 165 Cod penal, se referă la consimțământul victimei la recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea ei, în scop de exploatare. Legiuitorul nu are în vedere consimțământul

victimei la exploatare, din moment ce exploatarea propriu-zisă depășește cadrul infracțiunii prevăzute la alin. (1) art.165 Cod penal, deci este irelevantă în conjunctura infracțiunii date.

Astfel, instanța de apel a considerat ca nefondate argumentele apelanților, inclusiv și a avocatului Pascal Veronica, precum că în învinuirea înaintată inculpaților în baza art. 165 Cod penal, se regăsește și norma art. 168 Cod penal (red. 1961), iar învinuirea fiind neclară, neconcretă și declarativă, contravine prevederilor art.7 Cod de procedură penală, făcând referire la actul de control al Inspecției muncii nr. 131 din 06.08.2013 potrivit căroră s-a stabilit că: „ ... *persoanele sunt angajate fără contract de muncă nu se duce tabelarea orelor de muncă, are loc achitarea salariului însă cu încălcarea prevederilor art.142 Codul muncii...*”.

De asemenea instanța de apel a respins argumentele apărării că: „*în acțiunile inculpaților nu se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 165 Cod penal, acestea fiind niște raporturi juridice de muncă sau încadrate în baza art. 168 Cod penal, potrivit actului de control al Inspecției muncii nr. 131 din 06.08.2013 s-a stabilit că: „ ... persoanele sunt angajate fără contract de muncă nu se duce tabelarea orelor de muncă, are loc achitarea salariului însă cu încălcarea prevederilor art.142 Codul muncii...Totodată a fost menționat că Xxxxxx nu a fost angajat oficial prin încheierea contractului de muncă, durată zilnică a timpului de muncă depășește 12 ore prin ce se încalcă drepturile muncitorilor, muncitorii nu sunt informați în scris de către angajator despre salariul primit, nu a fost stabilită o durată redusă a timpului de muncă de 30 ore pe săptămână, dat fiind faptul că Xxxxxx este invalid de gradul II din copilărie*”, precizând la acestea că actul de control al Inspecției Muncii a fost întocmit în baza sesizării de către Centrul de Trafic de persoane, după pornirea urmăririi penale pe faptul traficului de ființe umane în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, deci constatările date nu exclud atragerea la urmărire penală a inculpaților pentru infracțiunea de trafic de ființe umane și nu exclud atragerea la răspundere contravențională pentru încălcarea legislației muncii, dacă astfel de încălcări au fost depistate, or, după cum s-a menționat, traficul de ființe umane la caz este o infracțiune formală și se consideră consumată din momentul recrutării victimelor, totodată prezența și altor circumstanțe ca transportarea, adăpostirea, în scop de exploatare prin muncă, acțiuni săvârșite prin înșelăciune, abuz de vulnerabilitate a victimelor, amenințarea și aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, consumarea acțiunii adiacente - exploatarea prin muncă forțată, nu exclude răpsunderea penală pentru infracțiunile comise.

Totodată, instanța de apel a respins argumentele apelanților precum, că nu au fost înlăturate contradicțiile din declarațiile martorilor Roșca Vasile, Chirilescu Angela, Iacobina Mariana, Storojov Vasile cât și a părților vătămate din prima

instanță de cele la urmărirea penală, or instanța de apel a constatat că divergențele invocate de apărare, au fost înlăturate, deoarece, după citirea declarațiilor date la urmărirea penală și procesul-verbal de confruntare, martorii și părțile vătămate au susținut declarațiile date la urmărirea penală, iar divergențele stabilite nu schimbă esența celor declarate la urmărirea penală, atât părțile vătămate, cât și martorii, la urmărirea penală au dat declarații concludente și pertinente, care le-au confirmat și în procesul confruntării cu inculpații, care confirmă vinovăția inculpaților de comiterea anume a traficului de ființe umane, cu scop de exploatare prin muncă și determinarea de către Basarab Mihail a părții vătămate Xxxxxx la depunerea de declarații mincinoase prin promisiune de oferire de bunuri.

Argumentele apărării precum că inculpatul Basarab Mihail nu a comis infracțiunea prevăzută de art. 314 alin. (1) Cod penal, și că suma de bani oferită lui Xxxxxx a fost pentru achitarea muncii prestate de către acesta, instanța de apel le-a repins ca nefondate, menționând că acestea se combat prin declarațiile părții vătămate Xxxxxx și a martorilor Roșca Vasile și Pușnei Ion din prima instanță, și anume Xxxxxx fiind audiat a declarat că *„La el s-a adresat Basarab Mihail și i-a propus suma de 4000 lei. Basarab Mihail i-a indicat că îi va da suma de 4000 lei pentru a spune organelor de drept că nu a fost bătut de frații Basarab, că a mințit. Cu propunerea lui Basarab Mihail nu a fost de acord, la discuția dintre ei a fost prezent și Roșca Vasile.”*

Martorul Roșca Vasile fiind audiat a declarat că, *„Basarab Mihail îi va da 2000 lei dacă retrage cererea de la poliție și după judecată i-a promis că îi va da încă 2000 lei. Xxxxxx i-a comunicat că nu dorește să primească careva sume de bani de la Basarab Mihail”*.

Pușnei Ion fiind audiat a declarat că: *„frații Basarab i-au propus bani fratelui său Vasile pentru a nu face declarații la judecată”*.

Subsidiar, instanța de apel a constatat ca fiind dovedită vinovăția inculpatului Basarab Mihail în baza art. 314 Cod penal, indicând că aceasta este confirmată prin declarațiile părții vătămate Xxxxxx (f.d. 169-173, vol. V), a martorilor Roșca Valeriu (f.d. 196-200, vol. V) și Roșca Vasile (f.d. 2-4, vol. VI), care, pentru înlăturarea divergențelor apărute, după citirea de către procuror a declarațiilor date de către aceștia în cadrul urmăririi penale, și-au confirmat declarațiile date anterior, conform cărora s-a constatat, că Basarab Mihail i-a propus lui Xxxxxx suma de 4000 lei anume pentru ca ultimul să-și schimbe declarațiile în judecată pentru a-i exonera de răspundere pe inculpați pentru comiterea infracțiunii imputate de trafic de ființe umane, iar acestea se confirmă și prin materialele cauzei penale și anume: plângerea lui Xxxxxx, scrisă la data de 11.01.2014 (f.d. 4), circumstanțele date fiind confirmate prin declarațiile date la urmărirea penală și ulterior în prima instanță. Mai mult, instanța de apel a conchis că lipsește careva temei de a nu crede declarațiile respective, care corespund

circumstanțelor cauzei, iar afirmațiile apărării precum, că suma de 4000 lei este salariul lui Xxxxxx pentru lucru efectuat timp de 4 luni la stână, nu au fost acceptate or instanța de apel a notat că ulterior inculpatul Basarab Mihail după eliberarea sa din stare de arest, cu scopul de a se eschiva de răspundere penală pentru infracțiunea de trafic de ființe umane, care este una deosebit de gravă, l-a influențat pe partea vătămată Xxxxxx să-și schimbe declarațiile, promițându-i suma de 4000 lei. Totodată, instanța de apel a reținut, că faptul că la momentul adoptării sentinței părțile vătămate nu aveau careva pretenții materiale față de inculpați, nu-i absolvă pe ultimii de răspundere și pedeapsă penală pentru cele comise.

În concluzie, instanța de apel a constatat că prima instanță și-a argumentat soluția de condamnare conform prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, adoptând o sentință legală și întemeiată, iar argumentele apelanților fiind lipsite de suport legal și de fapt, urmează a fi respinse cu menținerea sentinței de condamnare a inculpaților.

Cu referire la pedepsele stabilite, instanța de apel a atestat că corespund circumstanțelor stabilite, fiind luate în considerare prevederile legii privind individualizarea pedepsei.

În acest sens, instanța de apel a specificat că prima instanță corect a individualizat pedeapsa stabilită inculpatului Basarab Rodion, aplicându-i o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea comisă, ținând cont de personalitatea acestuia, de circumstanțele cauzei, de faptul că inculpatul Basarab Rodion conform art. 16 Cod penal, a comis o infracțiune deosebit de gravă, anterior a fost condamnat, are la întreținere un copil minor și se caracterizează mediocru.

Cât privește pedeapsa stabilită inculpatului Basarab Mihail, instanța de apel a notat că prima instanță a reținut întemeiat, că conform art. 16 Cod penal, a comis o infracțiune deosebit de gravă și una mai puțin gravă, anterior a fost condamnat și se caracterizează negativ, se eschivează de la instanța de judecată, fiind anunțat în căutare, și ținând cont de scopul pedepsei penale, definit prin art. 61 Cod penal, acesta poate fi atins numai prin condamnarea inculpatului la pedeapsă sub formă de închisoare, pedeapsă ce implică o suferință pe măsură a-și atinge scopul de constrângere, reeducare, exemplaritate și înlăturare temporară a inculpatului din societate pentru a-și revizui atitudinea de valori sociale și comportamentul față de membrii societății.

Totodată, instanța de apel a considerat necesar de a interveni în sentință, casând sentința parțial, în partea aplicării prevederilor art. 85 Cod penal, în privința inculpatului Basarab Mihail și inculpatului Basarab Rodion, pronunțând o nouă hotărâre în această parte, privind excluderea din sentință a prevederilor art. 85 Cod

penal, din considerentul că apărarea a prezentat probe ce confirmă că amenda stabilită inculpatului Basarab Mihail prin sentința Judecătorei Cimișlia din 23.06.2014 în mărime de 500 unități convenționale și amenda stabilită inculpatului Basarab Rodion prin sentința Judecătorei Cimișlia din 11.07.2014 în mărime de 600 unități convenționale, au fost achitate, iar pedeapsa a fost executată integral și la moment lipsesc temeiuri de aplicare a prevederilor art. 85 Cod penal și în această parte sentința urmează a fi casată cu excluderea aplicării art. 85 Cod penal.

8. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către:

8.1. Avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului Basarab Rodion, la 06.12.2017, în care indică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală și solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea motivată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de fond și apel au admis erori grave de fapt și de drept, care au afectat soluția instanței;

- fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal;

- instanța de apel, la rejudecare, fără a supune analizei circumstanțele de fapt reținute și constatate de o instanță supremă, admite o eroare gravă, care se echivalează cu nerezolvarea fondului apelului;

- instanța de apel indică în decizie că declarațiile părților vătămate corespund cu cele date anterior, sub jurământ, contrar probelor din dosar, însă în ședința de apel nici o parte vătămată sau martor nu a fost audiat;

- conform procesului-verbal de contravenție administrativă nr. 020087/31 din 18.07.2013, Basarab Radion a fost atras la răspundere contravențională pentru încălcări admise la angajarea muncii unui invalid din copilărie cu retard mintal (f.d. 23, vol. II). Astfel, Inspecția Muncii, dar și Centrul pentru combaterea traficului de persoane al MAI, verificând legalitatea atragerii la muncă a unor persoane de către inculpat, a constatat încălcări ale Codului muncii, dar nu o infracțiune. Instanța de apel a respins argumentele apărătorilor ca neîntemeiate, motivând că prima instanță s-a expus asupra existenței fiecărui element al infracțiunii și că propunerea de muncă constituie o recrutare, ce este o concluzie eronată;

- în cadrul cercetării judecătorești din prima instanță și cea de apel nu au fost acumulate un ansamblu de probe pertinente, concludente și utile din care ar fi posibil de stabilit că fapta recurentului întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, iar probele au fost apreciate eronat de ambele instanțe;

- inculpatul a fost condamnat în baza art. 165 alin. (2) lit. a), b), d) Cod penal, iar lit. a) se prevede calificativul - de către o persoană care anterior a săvârșit o faptă prevăzută la alin. (1), însă Basarab Radion nu a mai săvârșit o astfel de infracțiune, deoarece nu există nici o sentință de condamnare;

- de către acuzare nu a fost probată intenția inculpatului de a comite infracțiunea de trafic de ființe umane, contrar declarațiilor martorilor, care nu a fost apreciate corect de către instanțele de judecată;

- nu s-a dat apreciere faptului că Xxxxxx a revenit la munca de cioban pentru a achita o datorie martorului;

- organul de specialitate – Inspekția muncii prin scrisoarea nr. 62 din 04.03.2014, organul de supraveghere a respectării legislației muncii definește și stabilește cert că a avut loc o muncă nedeclarată;

- în procesul-verbal de audiere a martorului sintagma „*procesul-verbal este scris din cuvintele mele.*” este scris de organul de urmărire penală;

- analizând cele relatate de părțile vătămate, acțiunile lor pot fi încadrate numai în raporturi de muncă civile, sau recalificate în art. 168 alin. (1) Cod penal (munca forțată);

- din probele analizate rezultă încălcarea și a art. 10 din Codul muncii și anume că nu a fost respectată obligația să asigure salariaților condițiile de muncă corespunzătoare cerințelor de protecție și igienă a muncii. Pentru aceste abateri, atât IF cât și IM stabilesc sancțiuni angajatorului și nu este rolul sau sarcina OUP de a interveni;

- au fost admise încălcări privind respectarea dreptului la apărare, din considerentul că rechizitoriul este întocmit pe comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar în ce temei a fost condamnat și pentru alin. (2) lit. a) Cod penal, însă o ordonanță de punere sub învinuire în sensul de agravare nu a fost înaintată niciodată în ședințele de judecată, iar instanța de apel nici nu a examinat acest aspect;

- instanța urmează să țină cont de prevederile art. 113 Cod penal prin care este necesar că stipulările din rechizitoriu să fie raportate la circumstanțele incriminate, or în speță este prezent un rechizitoriu de învinuire pe alin. (2) lit. b) Cod penal, iar învinuirea adusă în baza ordonanței în alin. (2) lit. d). Ce este o încălcare a art.6 pag. 1, 3 CEDO;

- OUP și instanța de judecată au admis încălcarea prevederilor art. 281 Cod de procedură penală, deoarece au înaintat o învinuire neclară, neconcretă și declarativă, fapt ce contravine și prevederilor art. 7 Cod de procedură penală, iar instanța de apel printr-o frază generală a respins ca neîntemeiat acest argument;

La 11.01.2018, avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului Basarab Rodion declară recurs ordinar suplimentar, în care invocă ca temei de recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 13) Cod de procedură penală, argumentând că:

- a intervenit o lege mai favorabilă condamnatului și anume modificarea Codului penal prin legea nr 163 din 20.07.17, în vigoare din 20.12.2017;

- instanța de apel nu s-a expus argumentat asupra aplicării art. 75 Cod penal, și instanța de apel nu s-a expus asupra aplicării art. 79 Cod penal, invocat de apărare.

8.2. Avocatul Zaharia Procopie în numele inculpatului Basarab Mihail, care menționând ca temeiuri de recurs prevederile art. 427 alin. (1), pct. 8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie reîncadrate acțiunile lui Basarab Mihail din art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, în baza art. 168 Cod penal, cu aplicarea prevederilor Legii cu privire la amnistie și încetarea procesului penal, precum și achitarea lui Basarab Mihail de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 314 Cod penal, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- concluziile instanței de judecată expuse în sentință, cât și ale instanței de apel expuse în decizia pronunțată contravin cu circumstanțele pricinii, iar probele administrate nu dovedesc faptele incriminate lui Basarab Mihail, drept rezultat fiind pronunțate hotărâri ilegale;

- prima instanță a calificat, iar instanța de apel a menținut concluzia că inculpatul Basarab Mihail a comis infracțiunea prevăzută de art. 314 alin. (1) Cod penal, adică determinarea părții vătămate Xxxxxx la depunerea de declarații mincinoase prin promisiune de oferire de bunuri, deși faptul dat nu și-a găsit confirmare direct în cadrul ședințelor de judecată, reieșind din materialul probator al cauzei, și conținutul declarațiilor părții vătămate Xxxxxx, a martorului Roșca Vasile și Pușnei Ion date în cadrul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești acestea sunt contradictorii;

- instanțele de judecată urmau să dea aprecierea cuvenită tuturor circumstanțelor cauzei, a motivării asupra faptului admiterii unor probe și respingerii altora, prin prisma respectării principiilor contradictorialității în procesul penal și a liberei aprecieri a probelor, astfel persoanei acuzate urmând a-i fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, aceste momente accentuate de către apelant au fost ignorate de către instanța de apel;

- concluzia primei instanțe susținută și nesupusă aprecierii obiective de către instanța de apel asupra faptului că inculpatul Basarab Mihail prin refuzul de nerecunoaștere a vinovăției a manifestat o modalitate de a se eschiva de la răspunderea penală este incorectă, deoarece potrivit art. 21 alin. (1) Cod de procedură penală nimeni nu poate fi silit să mărturisească împotriva sa ori împotriva rudelor sale apropiate, a soțului, soției, logodnicului, logodnicii sau să-și recunoască vinovăția;

- atât prin învinuirea adusă de către organul de urmărire penală, cât și a concluziilor primei instanțe, menținute de către instanța de apel în privința calificării acțiunilor lui Basarab Mihail pe episoadele invocate sunt pripite, incorecte, or acțiunile acestuia au fost eronat interpretate, ori probele administrate nu dovedesc faptele incriminate lui Basarab Mihail în temeiul art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, dar corect ar fi fost încadrarea acțiunilor inculpatului în temeiul art. 168 Cod penal „*munca forțată*” (red. 1961);

- pe episodul de trafic de ființe umane față de Basarab Mihail a fost înaintată o învinuire neclară, neconcretă și declarativă, care contravine art. 7 Cod de procedură penală;

- atât în cadrul primei instanțe, cât și în apelul declarat de către avocați în interesul inculpaților a fost ignorată afirmația acestora referitor la actul de control a Inspecției muncii nr. 131 din 06.08.2013, potrivit căruia sa stabilit că „*persoanele sunt angajate fără contract de muncă, nu se duce tabelarea orelor de muncă, are loc achitarea salariului însă cu încălcarea prevederilor art. 142 CM al RM*”;

- deși prima instanță, instanța de apel descrie în sentință acțiunile principale și cele adiacente din cadrul infracțiunii specificate la alin. (1) art. 165 Cod penal, cât și a scopului special, însă nu le adaptează pe toate la condițiile din speță, fiind doar o încercare în acest sens, instanța nu a intrat în esența acestor acțiuni, având o idee preconcepută de a fi adaptate speței date, ori legea prevede posibilitatea ca instanța să dea o nouă apreciere probelor administrate în fața primei instanțe, ori în cadrul instanței de apel reprezintă o nouă judecată, cu caracter autonom, care are ca obiect reexaminarea acelor dispoziții din hotărâre, care au fost greșit soluționate;

- în cadrul ședinței de judecată s-a constatat cert că părțile vătămate în speță au fost angajate la muncă, în calitate de ciobani, nu prin înșelăciune, violență, amenințarea cu violența. Chiar dacă ulterior inculpații au recurs la asemenea procedee, ele nu vor fi în legătură cauzală cu angajarea (recrutarea), prin urmare va lipsi intenția unică complexă, caracteristică unei infracțiuni complexe;

- transportarea părților vătămate la locul de muncă a fost liberă, dependentă de conduita acestora, iar adăpostirea lor într-un loc ferit pentru a nu fi descoperiți de către reprezentanții organelor de stat sau de terțe persoane care ar putea denunța traficul, la caz nu s-a constatat, iar prima instanță a atribuit această acțiune inculpaților;

- cât privește învinuirea adusă lui Basarab Mihail în baza art. 314 Cod penal, potrivit declarațiilor părții vătămate Xxxxxx, a martorilor Roșca Valeriu și Roșca Vasile și declarațiile date de către aceștia în cadrul urmăririi penale, de asemenea evidențiază divergențele, ori nu este clar pentru ce Basarab Mihail i-a propus suma de 4000 lei lui Xxxxxx, când ultimul, potrivit declarațiilor date în prima instanță și în instanța de apel a estimat suma de 4000 lei pentru lucrul efectuat la stână timp de 4 luni;

- prima instanță și instanța de apel și-au argumentat soluția de condamnare fără să aprecieze fiecare probă în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității acesteia. Și deși s-a făcut trimitere la art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează, că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere a veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, aceste prevederi legale nu au fost respectate;

- instanța de judecată urma să-și expună punctul de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii, urmând să examineze cauza în raport cu legislația și practica națională, și să-și expună clar argumentele privind prezența sau lipsa vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate;

- nici o probă examinată în cadrul ședinței de judecată din prima instanță, și nemijlocit în instanța de apel, nu indică direct asupra faptului că Basarab Mihail împreună cu Basarab Rodion au comis traficul lui Xxxxxx și Xxxxxx;

- prima instanță și instanța de apel au dat o apreciere incorectă veridicității declarațiilor lui Xxxxxx și Xxxxxx asupra faptului maltratării acestora de către frații Basarab, de ce nu s-au adresat organelor de urmărire penală pe faptul dat, nu au fost supuși expertizării medico - legale privind constatarea gradului cărorva leziuni corporale pe cazul dat;

- în cadrul examinării cauzei s-au constatat contradicții în declarațiile martorilor din ședința de judecată, cu cele din cadrul urmăririi penale și anume Roșca Vasile, Chirilescu Angela, Iacoban Mariana, Storojov Vasile, care de fapt în marea majoritate confirmă că fiind angajați la frații Basarab la stâna de oi nu au fost maltratați, nu erau ținuți forțat pentru a munci, fiind angajați în calitate de ciobani, li se procura produse alimentare pentru a-și prepara hrană, aveau condiții unde să doarmă și că Xxxxxx avea telefon mobil pentru contactare, aveau posibilitate reală de a se deplasa la magazine în sat după produse alimentare. S-au întâmplat cazuri când vița de vie a cetățenilor a fost păscută de caprele și oile ce aparțin fraților Basarab;

- atât de către prima instanță, cât și de către instanța de apel urmau a fi apreciate critic declarațiile date de către martorii Pușnei Ion, fratele lui Xxxxxx, Chișleac Maria, Codreanu Nina, Nenicu Nicolae acestea fiind rude între ei, frați, verișori, nepoți.

9. La recursurile ordinare declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul care pledează pentru inadmisibilitatea acestora ca fiind vădit neîntemeiate și menționează că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, just a constatat circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corespunzător corect a încadrat acțiunile făptuitorului.

Cu referire la afirmațiile recurenților că în acțiunile inculpatului nu au fost întrunite elementele infracțiunii, temei pentru declararea recursului prevăzut de art.

427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, procurorul notează că faptul nerecunoașterii vinovăției și dezacordul cu calificarea juridică a acțiunilor făptuitorului, este o modalitate de apărare, de eschivare de la răspunderea penală și nu constituie temei pentru casarea hotărârilor contestate.

Totodată, indică că din conținutul recursurilor se evidențiază că recurenții de fapt își motivează contestația prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele de reapreciere a materialului probator nu se conțin în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Mai mult, preciziează că instanța de apel a apreciat probele prin prisma art. 101 Cod de procedură penală și a înlăturat omisiunile reținute de instanța de recurs, conform art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală.

Cât privește recursul suplimentar declarat de avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului Basarab Rodion, indică că urmează a fi respins ca inadmisibil, or a fost depus peste termen.

În acest sens, indică că potrivit materialelor cauzei, decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată la 28.11.2017 (f.d. 138, 172 vol. VII), iar la 30.11.2017, sub semnătură, copia deciziei a fost înmănată recurenților (f.d. 173, vol. VII), din ce rezultă că termenul de declarare a recursului a expirat la 30.12.2017, iar recursul suplimentar a fost declarat la 11.01.2018 (f.d. 190, vol. VII), adică peste termenul stabilit de lege.

10. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, luând seama de opinia expusă în referință, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

10.1. Cu referire la recursul suplimentar declarat la 11.01.2018 de avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului Basarab Rodion, Colegiul penal lărgit indică că în conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de atac cu recurs a deciziei instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

La caz se reține că, decizia motivată a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2017, a fost pronunțată la 28 noiembrie 2017 (f.d. 138,

vol. VII), fiind înmănată la 30.11.2017 copia acesteia inclusiv și avocatului Pascal Veronica, pentru ce aceasta s-a și semnat în recipisa de primire (f.d. 173, vol. VII).

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate integral la 28 noiembrie 2017 a expirat pe 29 decembrie 2017.

În acest context, Colegiul penal lărgit reține că la 11 ianuarie 2018, conform ștampilei Curții Supreme de Justiție, secția grefă Colegiul penal de pe foaia recursului declarat (f.d. 190, vol. VII), avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului Basarab Rodion a depus recurs ordinar suplimentar împotriva deciziei instanței de apel, ce este evident peste termenul legal de declarare a recursului ordinar.

Totodată, Colegiul penal lărgit atestă că recurentul a invocat că recursul dat reprezintă un supliment la recursul declarat la data de 07.12.2017, ce nu poate fi acceptat, din considerentul că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul ordinar declarat după expirarea termenului (chiar dacă este denumit ca supliment la recursul declarat în termen – după cum invocă recurentul (f.d. 190, vol. VII)), se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului sau depunerea suplimentelor la recursurile ordinare declarate în termen, deja după expirarea termenului legal de 30 zile de la pronunțarea deciziei instanței de apel.

În consecință, Colegiul penal lărgit conchide, că recursul ordinar suplimentar declarat la 11 ianuarie 2018, de către avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului Basarab Rodion urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind declarat peste termen.

10.2. Cu referire la recursurile ordinare declarate în termen de către avocatul Zaharia Procopie în numele inculpatului Basarab Mihail și la 07.12.2017 de către avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului Basarab Rodion.

La caz se reține, că potrivit textului recursurilor, recurenții invocă temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8), 12) Cod de procedură penală, sub aspectele că: *„nu au fost întrunite elementele infracțiunii și că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”*, iar recurentul Pascal Veronica mai invocă și temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că: *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt și de drept, care au afectat soluția instanței”*, precum și încălcarea art. 6 §1, 3 CEDO.

Verificând legalitatea deciziei instanței de apel atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivele invocate de recurenți în susținerea acestor temeuri de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, sau nu prezintă interes pentru jurisprudență.

10.3. Referitor la argumentele invocate de avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului Basarab Rodion:

Astfel, în privința temeiului de recurs invocat, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că: „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt și de drept, care au afectat soluția instanței*”, Colegiul penal lărgit constată că nu este incident în speță, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante, invocate în apelurile declarate de partea apărării, întemeindu-și soluția în baza probelor examinate de prima instanță, verificate și apreciate corect și de instanța de apel prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în decizie (f.d. 150-162, vol. VII), decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția corectă de menținere a sentinței primei instanțe, în partea condamnării inculpaților Basarab Mihail în baza art. 314 alin. (1), 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și a lui Basarab Rodion în baza art. 165 alin. (2) lit. a), b), d) Cod penal, precum și casării sentinței în partea aplicării prevederilor art. 85 Cod penal, or în speță au fost administrate probe directe și pertinente care confirmă vinovăția ambilor inculpați în comiterea infracțiunilor imputate, fără a se admite erori grave de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate.

Totodată, ce ține de critica recurentului Pascal Veronica că în privința inculpatului Basarab Rodion a fost încălcat art. 6 §1, 3 CEDO, prin înaintarea unei învinuiri neclare, din motiv că rechizitoriul este întocmit pe comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar inculpatul Basarab Rodion a fost condamnat inclusiv și în baza la lit. a) a aceluiași articol, fără să existe o ordonanță de punere sub învinuire în sensul agravării înaintată în ședința de judecată, Colegiul penal lărgit constată că este inadmisibil, or din materialele cauzei rezultă că la 19 octombrie 2015 (f.d. 50-51, 80 vol. VI), inculpatului Basarab Rodion, sub semnătură, i-a fost prezentată ordonanța de modificare a acuzării în ședința de judecată în sensul agravării ei, acesta fiind învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. a), b), d), g) Cod penal, acesta declarând că învinuirea nou adusă îi este clară și vina nu și-o recunoaște, în prezența avocatului Curteș Alexandru.

Cu referire la critica recurentului, precum că: „*instanța de apel, la rejudecare fără a supune analizei circumstanțele de fapt reținute și constatate de o*

instanță supremă, admite o eroare gravă de fapt, care se echivalează cu nerezolvarea fondului apelului”, Colegiul penal lărgit atestă că este o interpretare subiectivă a recurentului ce nu poate fi acceptată, or coraportând partea descriptivă a deciziei instanței de apel cu constatările instanței de recurs ordinar, se reține că instanța de apel a luat în considerare indicațiile instanței de recurs ordinar și prin prisma acestora și a probelor cercetate și verificate în instanța de apel, a adoptat soluția corectă în prezenta cauză penală, fără a admite careva erori grave ce ar justifica intervenirea în decizia acesteia.

La fel, la alegațiile recurentului, precum că: *„instanța de apel indică în decizie că declarațiile părții vătămate corespund cu cele date anterior, sub jurământ, contrar probelor din dosar, însă în ședința de apel nici o parte vătămată sau martor nu a fost audiat*”, Colegiul penal lărgit notează că nu pot fi acceptate, or după cum rezultă din decizia instanței de apel (f.d. 150-158, vol. VII), aceasta indică că a verificat prin citire în instanța de apel probele examinate în cadrul ședinței instanței de fond și anume declarațiile părților vătămate XXXXXXXXXXXXX, XXXXXX și a martorilor Pușnei Ion, Chișleac Maria, Chirilescu Angela, Roșca Vasile, Răcilă Ion, Iacoban Mariana, Carpenco Tatiana, Codreanu Nina, Ninicu Nicolae, Storojov Vasile, Roșca Valerii, Gherman Mihail, Gherman Gheorghe, succesorului părții vătămate, Căpățână Ion, pe care le-a apreciat just prin prisma cerințelor stipulate în art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, fără a admite careva erori la acest capitol.

Totodată, cât privește argumentele recurentului, precum că Inspecția Muncii în prezenta speță a constatat numai încălcarea normelor din Codul muncii, dar nu o infracțiune, precum și că conform procesului-verbal de contravenție nr. 020087/31 din 18.07.2013, Basarab Rodion a fost atras la răspundere Contravențională pentru încălcări admise la angajarea și prestarea muncii a unui invalid din copilărie, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel s-a expus argumentat asupra acestui aspect, menționând just în pct. 12 a deciziei (f.d. 159, vol. VII) faptul că constatările Inspecției Muncii nu exclud răspunderea penală a inculpaților, or în acțiunile lor s-a constatat prezența elementelor constitutive a infracțiunii de trafic de ființe umane, ce se acceptă și se însușește de instanța de recurs ordinar.

Ce ține de critica recurentului, precum că: *„inculpatul a fost condamnat în baza art. 165 alin. (2) lit. a), b), d) Cod penal, iar lit. a) se prevede calificativul - de către o persoană care anterior a săvârșit o faptă prevăzută la alin. (1), însă Basarab Radion nu a mai săvârșit o astfel de infracțiune, deoarece nu există nici o sentință de condamnare*”, Colegiul penal lărgit constată că într-adevăr este greșit incriminat indicele calificativ prevăzut de lit. „a” în speța dată, dar acest temei nu a fost invocat în apel de partea apărării și conform prevederilor art. 427 alin. (2) Cod

de procedură penală, acest temei nu mai poate fi invocat în recurs ordinar. Se mai invocă că excluderea acestui indice calificativ nu ar prezenta o importanță pentru speța dată, fiindcă acțiunile inculpatului Basarab Rodion corect au mai fost calificate în baza art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, iar pedeapsa stabilită de 7 ani 6 luni închisoare, este în mărime aproape de minimul sancțiunii – 7 ani, ce este echitabil în speța dată.

10.4. Referitor la argumentele invocate în recursul ordinar declarat de avocatul Zaharia Procopie în numele inculpatului Basarab Mihail:

În privința criticii recurentului, precum că: *„concluzia primei instanțe susținute și nesupuse aprecierii obiective de către instanța de apel asupra faptului că inculpatul Basarab Mihail prin refuzul de nerecunoaștere a vinovăției a manifestat o modalitate de a se eschiva de la răspunderea penală, este incorectă, ce contravine art. 21 alin. (1) Cod de procedură penală”*, Colegiul penal lărgit stabilește că este declarativ, or în conținutul sentinței primei instanțe (f.d. 88- 111, vol. VI), nu este menționată o asemenea concluzie.

De asemenea, cât privește alegația recurentului că: *„atât în prima instanță, cât și în instanța de apel a fost ignorată afirmația referitor la actul de control al Inspecției Muncii nr. 131 din 06.08.2013, prin care s-a constatat încălcarea prevederilor art. 142 Codul muncii”*, Colegiul penal lărgit conchide că nu poate fi acceptat, or instanța de apel s-a expus motivat pe acest aspect, în pct. 37 (f.d. 167, vol. VII), iar o nouă reluare a acestor argumente nu mai este necesară.

Cu referire la alegațiile recurentului, precum că: *„deși prima instanță, instanța de apel descrie în sentință acțiunile principale și cele adiacente din cadrul infracțiunii specificate la alin. (1) art. 165 Cod penal, cât și a scopului special, însă nu le adaptează pe toate la condițiile din speță, fiind doar o încercare în acest sens, instanța nu a intrat în esența acestor acțiuni, având o idee preconcepută de a fi adaptate speței date, ori legea prevede posibilitatea ca instanța să dea o nouă apreciere probelor administrate în fața primei instanțe, ori în cadrul instanței de apel reprezintă o nouă judecată, cu caracter autonom, care are ca obiect reexaminarea acelor dispoziții din hotărâre, care au fost greșit soluționate”*, Colegiul penal lărgit constată că reprezintă opinia subiectivă a recurentului, ce nu poate fi acceptată, or după cum rezultă din partea descriptivă a sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel contestate, ambele instanțe ierarhic inferioare au constatat just fapta criminală comisă de inculpatul Basarab Mihail, calificând corect acțiunile acestuia în baza art. 165 alin. (2) lit. b), d), 314 alin. (1) Cod penal, cu respectarea cerințelor prevăzute de art. 113 Cod penal, coraportând just circumstanțele de fapt reținute cu normele legale, iar temeiuri de a interveni în decizia instanței de apel sub acest aspect, nu se identifică de instanța de recurs ordinar.

În privința criticilor recurentului, precum că: „cât privește învinuirea adusă lui Basarab Mihail în baza art. 314 Cod penal, potrivit declarațiilor părții vătămate Xxxxxx, a martorilor Roșca Valeriu și Roșca Vasile și declarațiile date de către aceștia în cadrul urmăririi penale, de asemenea se evidențiază divergențe, ori nu este clar pentru ce Basarab Mihail i-a propus suma de 4000 lei lui Xxxxxx, când ultimul, potrivit declarațiilor date în prima instanță și în instanța de apel a estimat suma de 4000 lei pentru lucrul efectuat la stână timp de 4 luni” Colegiul penal lărgit atestă cu nu pot fi admise, or instanța de apel în decizia sa (f.d. 168-169, vol. VII, pct. 40,41,41), a analizat corect aceste circumstanțe esențiale invocate în apel prin prisma probelor administrate la prezenta cauză penală, și s-a expus motivat asupra acestora, iar pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar, acceptă și însușește această motivare.

10.5. Referitor la argumentele similare invocate de avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului Basarab Rodion și de avocatul Zaharia Procopie în numele inculpatului Basarab Mihail:

Astfel, Colegiul penal lărgit din analiza conținutului recursurilor declarate, stabilește că ambii recurenți, prezintă argumente privind lipsa elementelor infracțiunii prevăzute de art. 165 Cod penal, în acțiunile inculpaților Rodion Mihail și Rodion Basarab, ce cad sub incidența temeiurilor de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8), 12) Cod de procedură penală, și că în cadrul cercetării judecătorești din prima instanță și din instanța de apel nu a fost acumulat un cumul de probe pertinente, concludente și utile, prin care ar fi dovedită vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii de trafic de ființe umane, precum și că acțiunile inculpaților Basarab Mihail și Basarab Rodion puteau fi încadrate doar în baza art. 168 Cod penal.

Prin urmare, în privința acestor critici, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel în decizia sa (f.d. 162 – 168, vol. VII), s-a expus argumentat asupra acestor chestiuni esențiale supuse atenției sale, menționând just în urma aprecierii prin prisma art. 101 Cod de procedură penală a probelor cercetate în prima instanță, verificate în instanța de apel, că prima instanță corect a constatat că în acțiunile inculpatului Basarab Mihail se întrunesc elementele infracțiunilor prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b), d), 314 alin. (1) Cod penal, iar în acțiunile inculpatului Basarab Rodion se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, fără a fi prezente numai elementele infracțiunii prevăzute de art. 168 Cod penal, deoarece în speță inculpații au comis acțiuni stipulate de art. 165 Cod penal pentru infracțiunea de trafic de ființe umane, ce nu se cuprind în componența stipulată la art. 168 Cod penal, cum ar fi acțiunile de recrutare, adăpostire, transportare în scop de exploatare prin muncă, prin înșelăciune și abuz de vulnerabilitate, amenințare cu aplicarea violenței și aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, inclusiv

prin răpire, prin servitute, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărimi nu a fost stabilită, privare de libertate, argumentare, care în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile se acceptă și se însușește de instanța de recurs ordinar fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, ce ține de argumentele recurenților, precum că inculpaților pe traficul de ființe umane le-a fost înaintată o învinuire neclară, neconcretă și declarativă, fapt ce contravine prevederilor art. 7 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit conchide că sunt neîntemeiate, or pe parcursul procesului penal, în ședința de judecată din prima instanță (f.d. 30 - verso, vol. V), fiind dată citirii de către procuror a învinuirii conform procedurii stabilite la art. 366 Cod de procedură penală, ambii inculpați fiind asistați de avocatul Catana N., au răspuns afirmativ că învinuirea le este clară, iar ulterior în ședința primei instanțe fiind prezentate ordonanțele de modificare a învinuirii în sensul agravării (f.d. 48-51, vol. VI), ambii inculpați fiind asistați de avocatul Curtev Alexandr, sub semnătură au luat cunoștință cu acestea, însă careva obiecții privind neclaritatea învinuirii înaintate nu au prezentat, menționând că învinuirea le este clară (f.d. 80, vol. VI).

La fel, se reține din analiza textului recursurilor ordinare declarate (f.d. 185-189, 199-205, vol. VII) că acestea, primordial, sunt întemeiate pe dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele ierarhic inferioare, precum și recurenții prin motivele invocate fac o proprie analiză subiectivă a probelor apreciate de prima instanță și instanța de apel, argumentând propria opinie precum că probele administrate de partea acuzării și în special declarațiile părților vătămate și a martorilor, nu demonstrează vinovăția inculpaților Basarab Mihail și Basarab Rodion în comiterea infracțiunilor imputate și acestea nu au fost apreciate corect de instanțele de judecată, în privința cărora Colegiul penal lărgit reține că nu pot fi acceptate, din considerentul că aceste alegații nu cad sub incidența temeiurilor de recurs, or, conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept esențiale comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs ordinar nu poate da o nouă apreciere probelor administrate în speță, ce este de competența exclusivă a primei instanțe și a instanței de apel, iar instanța de recurs ca instanță ierarhic superioară, examinează cauza doar sub aspectul prezenței erorilor de drept comise de prima instanță și cea de apel la judecarea cauzei, care în cauza dată nu s-au identificat.

11. În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept esențiale invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărârile atacate sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursurile declarate urmează a fi respinse ca inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

12. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului Basarab Rodion și de către avocatul Zaharia Procopie în numele inculpatului Basarab Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2017, în cauza penală privindu-i pe **Basarab Rodion XXXXXX, Basarab Mihail XXXXXX**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **06 iulie 2018**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Boico Victor

Bejenaru Iurie